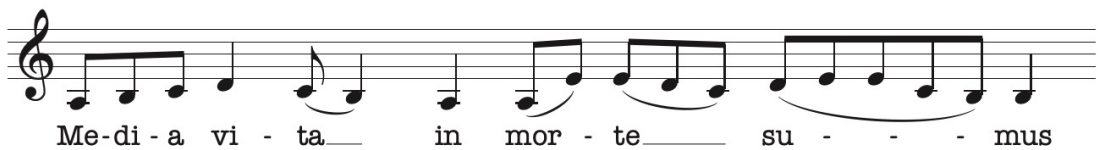
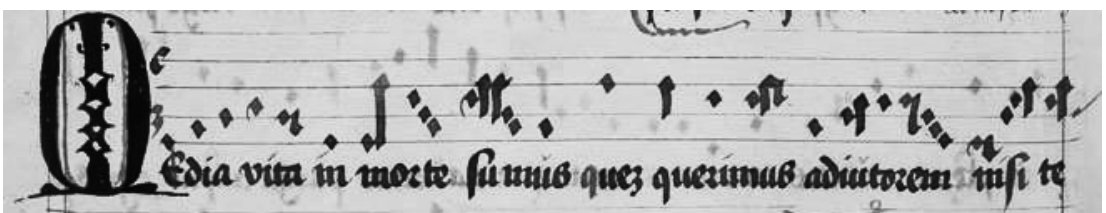

NU & DÅ

Gammalt och nytt och ett Brahms
Vanhaa ja uutta ja yksi Brahms

Kammarkören cc FREIA
Kamarikuoro cc FREIA
dir. • joht. Jaakko Mäntyjärvi

Olaus Petri kyrka, Helsingfors
Olaus Petrin kirkko, Helsinki

lö 13.1.2024 kl 16.00
la 13.1.2024 klo 16.00

CC FREIA
KAMARIKUORO

NU&DÅ

Notker Balbulus (840-912)

arr. • sov. **Michael McGlynn (1964-)**

Media vita

William Byrd (1543-1623)

Vigilate

William Mundy (1529?-1591)

Sive vigilem

Tómas Luis de Victoria (1548-1611)

O magnum mysterium

Peter Warlock (1894-1930)

Bethlehem Down

Olivier Messiaen (1908-1992)

O sacrum convivium

Jaakko Mäntyjärvi (1963-)

Ballade des pendus

Johannes Brahms (1833-1897)

Warum ist das Licht gegeben den Mühseligen?

Morten Lauridsen (1947-)

O magnum mysterium

Kammarkören cc FREIA • Kamarikuoro cc FREIA
dir. • joht. Jaakko Mäntyjärvi

Anneli Vellendi

Heljä-Maari Manninen

Pauliina Kallio

Pia Bengts

Maija Lappalainen

Susanna Heinonen

Tuula Mäntyjärvi

Teija Tuukkanen

Päivi Harjula

Annamari Rätty

Olli Hannuksela	Sakari Niemi
Pekka Sipilä	Juha Lappalainen
Atro Tossavainen	Matti Suojalehto
Heikki Lindholm	Timo Markkula
Hannu Ryyränen	Reijo Kekkonen
	Jaakko Mäntyjärvi

www.ccfreia.info
www.facebook.com/ccfreia

Nästa konsert
Seuraava konsertti

NAM!

Pohjoisamerikkalaista kamarimusiikkia kuorolle ja jousikvartetille
Paavo-sali, Musiikkitalo, Helsinki
1a 6.4.2024 klo 18.00

Notker Balbulus (840–912) arr. **Michael McGlynn**
(1964–): *Media vita*

Media vita in morte sumus. Quem quaerimus adiutorem nisi te, Domine, qui pro peccatis nostris Sancte Deus, Sancte fortis, Sancte misericors Salvator. Amare morti ne tradas nos, in te speraverunt patres nostris. Speraverunt et liberasti eos.

Mitt i livet är vi i döden. Hos vem skall vi söka hjälp om inte hos dig, Herre, som lidit för våra synder? Helig Herre Gud, Helig Starke, Helig nådeliga Frälsare, bevara oss från en bitter död. På dig förtröstade våra fäder, de litade på dig, och du kom dem till hjälp.

Elämän keskellä olemme kuolemassa. Ketä pyytäisimme avuksemme ellemme sinua, Herra, joka kärsit syntiemme vuoksi? Pyhä Jumala, Pyhä Väkevä, Pyhä armelias Vapahtaja, älä päästä meitä katkeraan kuolemaan. Sinuun turvasivat isämme, he turvasivat sinuun, ja sinä vapahdit heidät.

William Byrd (1543–1623): *Vigilate*

Vigilate, nescitis enim, quando dominus domus veniat: sero, an media nocte, an gallicantu, an mane. Vigilate ergo, ne cum venerit repente inveniatur vos dormientes. Quod enim dico vobis, omnibus dico: vigilate.

Håll er alltså vakna, ni vet inte när husets herre kommer, om det blir på kvällen eller vid midnatt eller i gryningen eller på morgonen. Se upp, så att han inte plötsligt kommer och finner er sovande. Jag säger till er, och jag säger till alla: Håll er vakna!

Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, milloin talon herra tulee, iltamyöhälläkö vai yösydännä vai kukonlaulun aikaan vai varhain aamulla, ettei hän, äkkisarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta. Mutta minkä minä teille sanon, sen minä sanon kaikille: valvokaa! (Markus 13:35–37)

William Mundy (1529?-1591): *Sive vigilem*

Sive vigilem, sive dormiam, sive edam aut bibam, semper videor mihi audire sonam tubae et vocem angeli clamantis et dicentis: Surgite, mortui, et venite ad iudicium.

Vigilemus et oremus, quia nescimus diem neque horam quando Dominus veniet.

Vaknar jag eller sover, äter jag eller dricker, så känns det alltid att jag hör hornen blåsa och en ängel ropa och säga: Stån upp, i döda, och kommen till domen. Låt oss vakna och låt oss bedja, ty vi vet inte om den dagen eller den stunden när Herren kommer.

Valvon tai nukun, syön tai juon, niin tunnen aina kuulevani torven raikuvan ja enkelin huutavan sanoen: Nouskaa ylös, kuolleet, ja tulkaa tuomiolle. Valvokaamme ja rukoilkaamme, sillä me emme tiedä päivää emmekä hetkeä, jolloin Herra tulee.

Tómas Luis de Victoria (1548-1611): *O magnum mysterium*

O magnum mysterium et admirabile sacramentum, ut animalia viderent Dominum natum iacentem in praesepio. O beata Virgo, cuius viscera meruerunt portare Dominum Iesum Christum. Alleluia.

O stora hemlighet, förunderliga mysterium: djuren fick se den nyfödde Herre liggande i en krubba. Saliga Jungfru, vars sköte fick bära Herren Jesus Kristus. Halleluja.

Oi suurta mysteeriä ja ihanaa sakramenttia, että eläimet näkivät vastasyntyneen Herran makaavan seimessä. Oi autuas Neitsyt, joka sai kantaa ruumiissaan Herraa Jeesusta Kristusta. Halleluja.

Peter Warlock (1894–1930): *Bethlehem Down*

- Bruce Blunt (1899–1957)
-

**“When He is King we will give him the King's gifts,
myrrh for its sweetness, and gold for a crown,
beautiful robes”, said the young girl to Joseph
fair with her first-born on Bethlehem Down.**

**Bethlehem Down is full of the starlight
winds for the spices, and stars for the gold,
Mary for sleep, and for lullaby music,
songs of a shepherd by Bethlehem fold.**

**When He is King they will clothe Him in grave-sheets,
myrrh for embalming, and wood for a crown,
He that lies now in the white arms of Mary
sleeping so lightly on Bethlehem Down.**

**Here He has peace and a short while for dreaming,
close-huddled oxen to keep Him from cold,
Mary for love, and for lullaby music,
songs of a shepherd by Bethlehem fold.**

”När han är kung får han kungliga gåvor,
kronan av guld och söt myrra därmed.”
Jungfrun förundrar sig över de håvor
som skänks till barnet på Betlehems hed.

Stjärnorna skimrar som guld över taken,
myrran ljuvt doftar på vindarnas led.

Barnet får somna då modern blir vaken;
herdarna sjunga på Betlehems hed.

När han är kung får han svepning av linne;
kronan av taggar och myrra bered,
balsam till barnet som sover härinne,
vaggat av jungfrun på Betlehems hed.

Här har han ro och en kort tid att drömma,
i stallets värme nu bäddats han ned.

Modern i hjärtat får kärleken gömma;
herdarna sjunga på Betlehems hed.

[Warlock: Bethlehem Down]

*"Kun hänestä tulee kuningas, hän saa kuninkaan lahjat:
makeaa mirhamia ja kultaa kruunukseen,
kauniit vaatteet", sanoi nuori tyttö Joosefille
vastasyntyneensä äärellä Betlehemin nummella.*

*Betlehemin nummi on tähtien valoa täynnä,
mausteiden tuoksua tuulessa ja tähtien kultaa.
Maria suo unta, ja kehtolaulua laulaa
paimen Betlehemin nummella.*

*Kun hänestä tulee kuningas, hän saa puvukseen käärinliinan,
mirhamia balsamiksi ja puuta kruunukseen -
hän, joka nyt makaa Marian sylissä
autuaasti nukkuen Betlehemin nummella.*

*Täällä hän saa levätä ja uneksia hetken
härkien suojatessa häntä kylmältä,
ympärillään Marian rakkaus, ja kehtolaulua laulaa
paimen Betlehemin nummella.*

Olivier Messiaen (1908–1992): *O sacrum convivium*

O sacrum convivium, in quo Christus sumitur. Recolitur memoria passionis eius, mens impletur gratia: et futura gloriae nobis pignus datur. Alleluia.

O heliga gästabud: Kristus själv är livets bröd. Här minnes vi hans lidande, själen fylls av tacksamhet: borgen på vår härlighet ges oss här på jorden. Halleluja.

Oi pyhä yhteys, jossa Kristus tulee osaksemme. Hänen kärsimyksensä muisto täyttää mielen kiitoksella, ja edessämme näkyy kirkkaus, joka meitä odottaa. Halleluja.

Jaakko Mäntyjärvi (1963-): *Ballade des pendus*

• François Villon

**Frères humains, qui après nous vivez,
n'ayez les cuers contre nous endurcis,
Car si pitié de nous povres avez
Dieu en aura de vous plus tost merci;
vous nous voyez cy attachez, cinq, six;
quant de la chair, que trop avons nourrie,
elle est pièça dévorée et pourrie,
et nous, les os, devenons cendre et pouldre.**

**De nostre mal personne ne s'en rie,
mais priez Dieu que tous nous veuille absouldre.**

**Se vous clamons frères, pas n'en devez
avoir desdaing, quoyque fusmes occis
par justice. Toutesfois, vous sçavez
que tous hommes n'ont pas bon sens rassis.**

**Excusez-nous, puisque sommes transis,
envers le Fils de la Vierge Marie.**

**Que sa grâce ne soit pour nous tarie,
nous préservant de l'infernale fouldre;**

**nous sommes mors, âme ne nous harie,
mais priez Dieu que tous nous veuille absouldre.**

**La pluye nous a débüez et lavez,
et le soleil desséchiez et noircis.**

**Pies, corbeaulx, nous ont les yeux cavez,
et arraché la barbe et les sourciz,**

**Jamais nul temps nous ne sommes assis;
puis çà, puis là, comme le vent varie,**

**a son plaisir sans cesser nous charie,
plus becquetez d'oyseaulx que dez à couldre**

**ne soiez donc de nostre confrairie,
mais priez Dieu que tous nous veuille absouldre.**

**Prince Jesus, qui sur tous a maistrie,
garde qu'Enfer n'ayt de nous seigneurie,**

**a luy n'ayons que faire ne que souldre;
hommes, icy n'a point de mocquerie;**

mais priez Dieu que tous nous veuille absouldre.

[Mäntyjärvi: Ballade des pendus]

Människobröder, som leva efter oss,
 förhärda inte ert hjärta mot oss,
 ty om ni ha medlidande för oss stackare,
 Gud skall allt mer nåd då visa er;
 ni se oss dingla här, oss fem eller sex;
 medan köttet, som alltför väl vi födde,
 blir småningom uppätit och ruttnar,
 och vi, benen, bliva stoft och aska.
 Må ingen skratta åt vår olycka,
 utan bedja Gud att han förbarme sig över oss alla.

Om vi er nämna bröder, ringakta oss inte
 därför att vi blev rättat och till döde dömt.

I varje fall vet ni at inte alla människor
 äro försedda med förnuft.

Förlåt oss, ty vi ha redan överskridit
 gränsen till Jungfru Marias Son.

Hans nåd vare icke oss förvägrat,
 utan bevare oss från helvetens pina;
 vi är döda, håna inte våra själar,

utan bedja Gud att han förbarme sig över oss alla.

Regnet har oss piskat och vättat,
 och solen förtorkat och svärtat.

Duvor och korpar ha plockat våra ögon
 och rivit skägg och hår,
 vi är aldrig stilla;

hit och dit svänga vi med vinden,
 som blåser våra fågelpickade likar
 hur den än vill,

Bli inte medlemmar av våra bröderskap,
 utan bedja Gud att han förbarme sig över oss alla.

O furste Jesus, som härskar över oss alla,
 bevara oss från helvetets makt.

Med det skulle vi ha ingenting att göra.

Människor, denna är ingen orsak för håna;

utan bedja Gud att han förbarme sig över oss alla.

[Mäntyjärvi: Ballade des pendus]

*Ihmisveljet, jotka elätte meidän jälkeemme,
 älkää paaduttako sydämiänne meitä kohtaan,
 sillä jos säälitte meitä surkimuksia,
 Jumala suo teille sitä suuremman armon;
 näette meidät tässä roikkumassa viisin, kuusin,
 ja liha, jota liiaksi ruokimme,
 tulee vähä vähältä näykityksi ja mätänee,
 ja me, me luut, palaamme tuhkaan ja tomuun.
 Älköön kukaan naurako onnettomuudellemme,
 vaan rukoilkaa Jumalaa että hän armahtaisi kaikkia meitä.
 Jos nimitämme teitä veljiksi, niin älkää sitä ylenkatsoko,
 vaikka meidät onkin oikeuden toimesta surmattu.
 Tiedättehän kuitenkin,
 että kaikkia ihmisiä ei ole siunattu järjellä.
 Suokaa meille anteeksi, sillä olemme siirtyneet
 Neitsyt Marian pojan luokse.
 Älköön hän pidättäkö meiltä armoaan
 vaan säästäköön meidät helvetin piinalta;
 olemme kuolleet, älkää pilkatko sielujamme,
 vaan rukoilkaa Jumalaa että hän armahtaisi kaikkia meitä.
 Sade meitä piiskaa ja kastelee,
 ja aurinko kuivaa ja mustuttaa.
 Kyyhkysset ja korvit ovat puhkoneet silmämme
 ja repineet partamme ja hiuksemme.
 Koskaan emme pysy paikallamme;
 sinne tänne me heilumme tuulessa,
 joka puhaltaa raatojamme miten mielih,
 lintujen nokkimina.
 Älkää te liittykö veljeskuntaamme,
 vaan rukoilkaa Jumalaa että hän armahtaisi kaikkia meitä.
 Oi ruhtinas Jeesus, joka hallitset kaikkia,
 suo ettei helvetti saa meitä valtaansa.
 Sinne meillä ei pitäisi olla mitään asiaa.
 Ihmiset, tämä ei ole pilkanteon paikka,
 vaan rukoilkaa Jumalaa että hän armahtaisi kaikkia meitä.*

Johannes Brahms (1833–1897):

Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen?

Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen, und das Leben den betrübten Herzen, die des Todes warten und kommt nicht, und grüben ihn wohl aus dem Verborgenen, die sich fast freuen und sind fröhlich, daß sie das Grab bekommen, und dem Manne, deß Weg verborgen ist, und Gott vor ihm denselben bedeckt?

Lasset uns unser Herz samt den Händen aufheben zu Gott im Himmel.

Siehe wir preisen selig, die erduldet haben. Die Geduld Hiob habt ihr gehöret, und das Ende des Herrn habt ihr gesehen; denn der Herr ist barmherzig, und ein Erbarmer.

Mit Fried und Freud ich fahr dahin, in Gottes Willen, getrost ist mir mein Herz und Sinn, sanft und stille. Wie Gott mir verheißen hat: der Tod ist mir Schlaf worden.

Varför ges dagens ljus åt den plågade, varför skall de olyckliga leva, de som längtar förgäves efter döden och söker den ivrigare än nergrävda skatter, de som skulle jubla av glädje och prisa sig lyckliga om de fann sin grav? Varför lever den som famlar i mörker, den vars vägar Gud har spärrat? (Job 3:20–23)

Låt oss lyfta våra händer och hjärtan till Gud i himlen.

(Klagovisorna 3:41)

Ja, vi prisar dem saliga som håller ut. Ni har hört om Jobs uthållighet, och ni har sett hur Herren lät det sluta, ty Herren är rik på medlidande och barmhärtighet. (Jakobsbrevet 5:11)

I frid och glädje går jag bort. Ske, Gud, din vilja. I dig mitt hjärta vila fått och är stilla. I ditt ord du lovat så: en sömn skall döden bliva.

(Martin Luther, övers. Svenska psalmboken 1981:516)

Miksi hän antaa vaivatulle valoa ja elämää murhemielisille, jotka odottavat kuolemaa, eikä se tule, jotka etsivät sitä enemmän kuin aarretta, jotka iloitsisivat riemastuksiin asti, riemastuisivat, jos löytäisivät haudan - miehelle, jonka tie on ummessa, jonka Jumala on aitaukseen sulkenut? (Job 3:20–23)

Kohottakaamme sydämemme ynnä kätemme Jumalan puoleen, joka on taivaassa. (Valitusvirret 3:41)

Katso, me ylistämme autuaiksi niitä, jotka ovat kestäneet; Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet, ja lopun, jonka Herra antaa, te olette nähneet. Sillä Herra on laupias ja armahtavainen. (Jaakobin kirje 5:11)

Mä lähden rauhass' ilolla, jos Herra päättää; mä tyydyn, olen altisna, kuin hän säättää. Niinkuin Herra lupasi, kuolema on vaan unta.

(Martin Luther, suom. Virsikirja 1886)

Morten Lauridsen (1947-): *O magnum mysterium*

(se översättningen s. 6 • *ks. suomennos s. 6*)

###